

Főszerepben a könyvek

Nagy figyelmet fordítanak a legifjabb olvasókra

• Negyvenkét kiadó többtucatnyi standon több ezer könyvcímmel várja csütörtöktől vasárnapig a könyvek szerelmeseit a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban, ahol immár huszonnegyedik alkalommal rendezik meg a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásárt.

ANTAL ERIKA

Mint minden évben, ez alkalommal is a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház ad otthont a könyvvásárnak. A kiállítóstandok a kétszintes előcsarnokban kapnak helyet, a színház kis- és protokollterme, valamint a nagyterem két oldalbejárója előtti tér a könyvbemutatóknak lesz fenntartva, a nagy páholy előtt pedig az irodalmi kávéházat rendezik be. A klubteremben a gyerekfoglalkozásokat tartják, a nagyteremben pedig a gyerekkoncerteket, színházi előadásokat.

Káli Király István, a Romániai Magyar Könyves Céh elnöke, valamint a rendezvény főszervezője érdeklődésünkre a Versajándék Vásárhelynek című irodalmi estre hívta fel a figyelmet, amelyre péntek este 7 órakor a kisterembe várják az érdeklődőket. Az eseményen hét költő három-három verse hangzik el, kettőt-kettőt a szerzők, egyet-egyét a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának



Fontos résztvevői a könyvvásárnak a gyerekek

▲ FOTÓ: HAÁZ VINCE

művészei olvasnak fel. A meghívott költők: Erdős Virág, Fekete Vince, Kemény István, Lövétei László László, Markó Béla, Oravecz Imre, Tolnai Ottó. Az est moderátorai: Gáspárik Attila és Szegő János.

Fókuszban a gyerekek

A gyermekprogramok iránt olyan nagy az érdeklődés – tudtuk meg a főszervezőtől –, hogy már hónapokkal a könyvvásár előtt beteltek a helyek, ugyanis a zsúfoltság elkerülése érdekében előre kellett jelentkezni egy-egy eseményre. „A színház klubtermének kapacitása korlátozott, nem tud mindenkit befogadni, ezért volt szükség az előzetes egyeztetésre” – tette hozzá Káli

Király István, aki azt is elmondta, hogy idén a négy korosztálynak meghirdetett olvasási vetélkedő döntőit is a könyvvásár keretében tartják, és az olvasásra kiadott négy könyv szerzői is jelen lesznek, velük is lehet majd találkozni. Hogy mennyire fontosak a gyerekek az idei könyvvásáron is, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy már az első nap első felében csupán nekik szánt rendezvény lesz a színházban, az előcsarnok bal emeleti sarkába, a kisterembe és a klubterembe is őket várják.

Meglepetésekkel teli megnyitó

Egyébként a könyvvásár megnyitója csütörtök délelőtt 10 órakor a

Színház téren lesz egyfajta meglepetéssel, Weöres Sándort idézve várja az érkezőket Bertóti Johanna előadóművész és az eseményen részt vevő gyermekcsapat. Negyed 11-kor kezdődik a kisteremben a Füttyülünk a világra című gyerekkoncert Bertóti Johanna előadásában. Fél 11-kor indul a Báránysarokban (emelet, bal) a Színezz velünk! egész napos gyerekprogram is. A Klubteremben a Koinónia Kiadó a Mentsd meg a sárkányok becsületét! című játékra várja a kicsiket Kajtikó, a derék sárkányfiú című mesekönyv főszereplőjével. A házigazda szerepét Berke Krisztina Ágnes és Kürti Andrea tölti be. Ezt követően ugyanitt fél 1-től a Gutenberg Kiadó könyvbemutatója

és felolvasószínháza is a fiatal olvasóknak szól. Claire Gratias Elég legyen az olvasásból! című, Sylvie Serprix által illusztrált könyvét Codău Annamária mutatja be, majd felolvasószínház keretében ismerkednek a résztvevők a mesével.

Miközben a klubteremben folytatódnak a gyerekfoglalkozások, az 1. számú próbateremben 14 órától tartják az Olvasd el, és játssz velünk! elnevezésű olvasási vetélkedő döntőjét a középiskolásoknak.

A könyvvásár részletes programja a www.vasarhely.ro honlapon böngészhető.

Táncról a házig (9.)

Negyven éve, 1978-ban zajlott az első erdélyi tánccháztalálkozó. A tánccházmozgalomnak már a legelejétől részese volt kolozsvári egyetemistaként, később hazaköltözve, gyergyószentmiklósi értelmiségiként Török Zoltán, aki az évforduló kapcsán emlékszik vissza a több évtizeddel ezelőtti történésekre.

A szabadság érzése minden addig süllyesztőbe kényszerített mozgalmat újra felpeszítette. 1990 után Erdély-szerzte újraindultak a tánccházak, ifjúsági szervezetek háttérével vagy csak magánkezdeményezésből. A gyökerek felkutatása is újrazajló. A lendület kitarzott mindaddig, ameddig a globalizáció elkerülte a vidéket. Lehetett gyűjteni, addig tiltott helyekre járni, igaz az utóbbi esetben nem ment olyan simán minden. Már említettem a Moldvába

járás 1989 előtti kálváriáját, hát bizony bőven 1990 után is előfordult, hogy ráfördedtek a tévéstábra, és a kamera elkobzásával fenyegetőztek egyik-másik moldvai csángó-magyar faluban hivatalos személyek. Rendkívül gazdag, a néprajz sok területét érintő anyag gyűlt össze az évtizedek folyamán, elég csak Kallós Zoltán hatalmas hagyatékát megemlíteni.

Manapság nehéz diónak bizonyul, ha valaki népzene, néptáncot akar gyűjteni, mert az értéket termelő faluközösségek szétestek, a modern világ giccses termékei leradírozzák azt, ami megtartó erőnek számított. Elégséges csak megfigyelni az utóbbi időben elharapózódott házépítési stílusokat, vagy csupán csak azt, hogy milyen lehetetlen színekre képesek festeni tulajdonosaik egy régebbi hajlékot. Ugyanez

mondhatni belefolyt a zenei ízlésbe is. Ha a tánccházmozgalom egykor a népies műzenével szállt versenybe, akkor manapság a lakodalmos rock uralja a falusi lagzikat, és a világhálón gyakorlatilag bármit el lehet érni, minden fajta értékrend nélkül. Vannak azért örvendetes kivételek. A hagyományos népzene – divatos szóval élve – „szocializálódott” fatal nem vesztődik el a multimédián keresztül rázúduló egyvelegben, azt a zenét „fogyasztja”, amelyiknek van kulturális értéktartalma, szemben az urbánus világ által termelt, félműveltséget árasztó giccsel, tudatlansággal. Hogy példával is szolgáljak: évekkal ezelőtt a Gyilkostói Sokadalomkor bejelentkezett egy budapesti társaság, hogy ők ősrégi magyar rítussal lépjenek fel. Az akkori szervezők – köztük én is – toleránsak

voltak, és a színpadra engedték őket. Hát kérem szépen, olyan öltözetben jelentek meg, mint a vadnyugati filmek szíu indiánjai, és elképesztően ugrabugráltak, danoláztak. Először jót szórakoztunk az „előadáson”, majd elszorodtunk. Milyen ősrégi rítust lehet ma komolyan feleleveníteni? Egyáltalán lehet-e, mondjuk a történelem nagyon régi korszakában lejegyzett, mai felfogással könnyen félreértelmezhető szövegre alapozni – legalábbis ha létezik ilyesmi? Ezzel szemben ott van a ma még mindig létező, de egyre fogyatkozó élő népi hagyomány, zene, tánc, amire ráakódtak a reneszánsz, barokk, újkor világának rétegei, mint ahogyan feltérképezhetők az elvágott fának az évgyűrűi. Ez az értékes hagyomány, és nem az, amit egy városiasodott emberfia kiagyál. Visz-

szatérve a tánccházmozgalomhoz, a sztálinizmus éveiben a szovjet mintára kialakult, balettmozdulatokkal tűzdelt színpadi táncot sikerült felújítani, alapozva arra az anyagra, amit a szakemberek gyűjtöttek fel tiszta forrásokból. A magyar nótás stílusú zenét felváltotta az, amit autentikus, falusi zenészek játszanak. Persze ugyanúgy eljátszani azt szinte lehetetlen, de a főbb jegyeiben már nagyon hasonlóan szól a hegedű, brácsa, cimbalom, harmonika és nagybőgő manapság a színpadon. A tánccház által kialakított zenei hangzás és táncművészet lassanként meghódította a színpadot is, eltörölve minden kételkedés lehetőségét, ami a létjogosultságát illeti.

Török Zoltán
(Folytatjuk)